

EZOTÉRIA

Dobos Csanád : Szophoklész: Antigoné — Napút elemzése

„Pillanatnyilag asztrológiával foglalkozom, ami nélkülözhetetlennek tűnik a mitológia valódi megértéséhez. Különös és rendkívüli dolgok találhatóak ezeken a sötét területeken.”¹
Carl Jung

Az antik görög drámák Napút elemzésének ötletét a magyar drámairodalom hagyományai, valamint a (görög) régészeti múzeumokban fellelhető tárgyi leletek adták, amelyekről az első pillanatban is leolvasható, hogy a „díszítésük” részben a keleti asztrológia Napút nyelvezetét használja. Ahogy a régészeti leleteknél megfigyelhető a Napút ismeret, nyelvezet eltűnése az ókor egy bizonyos időszakában, úgy feltételezhető, hogy egy ilyen „változásnak” nyoma kell, hogy legyen az ókori (görög) drámairodalomban is.

Vizsgálati módszerem leginkább Pap Gábor és Szántai Lajos népmese és drámaelemzéseinek alkalmazott módszerekre épül, melyeket a részletes felsorolás, pontos jelzés nélkül szabadon felhasználók.

Antigoné vizsgálatának alapszempontjai

Amit elmondhatunk rögtön az Antigonéről, hogy rövid mű, mely nem alkalmaz sem fejezeteket, sem felvonásokat, így elsőre nehéz a drámai NAPÚT beazonosítása. Ami mégis részekre bontja a művet, az a szereplők színpadi mozgása. Első nekifutásra 22-24 részt lehet elkülöníteni, mely leginkább attól függ, hogy ki a fordítója az eredeti drámának. Mivel a fordítók legnagyobb részénél (görög, angol, német stb. fordításokat is beleértve) fel sem vetődik ennek a fontossága, ezért sokszor dramaturgiai szempontok alapján összevonnak egyes színpadi mozgásokat. Fordítástól függően közel 24 színpadi beállításból áll a dráma, ami így már érdekes lehet a további Napút vizsgálódáshoz. (Ennek egyik lehetséges okáról az Oxford University Press 2003-as tanulmánykötete tájékoztat².)

¹ [The Freud-Jung Letters](#), Fordította: Szűcs Ildikó

² OXFORD University Press 2003 kiadás 187. oldal, ISBN 0-19-514373-6

<http://books.google.gr/books?id=hvLmBFcYoUwC&pg=PA187&lpg=PA187&dq=antigone+original+manuscript&source=bl&ots=5uw5Shhk-I&sig=ScIS4cR1uOdety-jhVSD0pRqP3k&hl=el&sa=X&ei=hL8MVNSIO-jXyQPEIK4Aw&ved=0CDYQ6AEwAw#v=onepage&q=antigone%20original%20manuscript&f=false>

Antigone, along with the six other extant plays of Sophokles (out of over a hundred that he wrote), survives primarily in numerous Byzantine manuscripts, ranging in date from the tenth to the fifteenth centuries CE. There is, therefore, a period of some 1,500 years between Sophokles' original text and our earliest manuscripts. In some cases the manuscripts can be supplemented by quotations or comments in other classical authors (themselves transmitted in medieval manuscripts) or occasionally by papyrus fragments preserved from Hellenistic and Greco-Roman Egypt, generally dating from the third century BCE to the fifth century CE. In the case of Sophokles, however, we are dependent mostly on the Byzantine manuscripts. The first printed edition appeared from the celebrated Venetian printing house of Aldo Manuzio (Aldus Manutius) in 1502.

Since the Renaissance, classical scholars have worked intensively to restore the text to something like its original form through comparative study of the manuscripts and through close critical examination of Sophokles' language and meaning. The process still continues. In

numerous passages, and not only in the odes, editors and translators have to choose among variant readings in the manuscripts or among the conjectures and emendations of modern scholars for passages that are clearly wrong in the manuscripts. Although no two modern editors agree on all parts of the text, there is a wide consensus on much of it, embodied in the editions of Jebb, Dawe, Lloyd-Jones and Wilson, and (most recently) Griffith (see beginning of Notes, 117). We have not followed any single edition and have indicated our choices for some of the most controversial passages in the Notes.

Antigoné szereplőinek bolygótulajdonságai

A dráma Napút elemzése előtt célszerű beazonosítani a szereplők bolygó tulajdonságait. Ez a szereplők többségénél szinte adja magát.

Mars, a háború istene: Az ŐR.

Merkúr, mint az istenek hírnöke: A HÍRNÖK, valamint a MÁSODIK HÍRNÖK.

Vénusz, a szerelem, szeretet istennője: ANTIGONÉ *"Gyűlölni nem születtem én, szeretni csak"* önvallomása pontosan megfogalmazza ezt.

Szaturnusz, a rideg döntéshozó: KREÓN.

Hold, a folyton és gyorsan változó bolygó: ISZMÉNÉ. A kezdetben fénytelen karaktere hatalmasat változik pillanatok alatt a drámában. Feltűnő, hogy Kreón mennyivel ellenségesen viselkedik Iszménével szemben, mintha valójában őt akarná mindenért büntetni, nem is Antigonét. Az elemzések döntő többsége ezt a nagyon is feltűnő konfliktust meg sem említi, mintha nem is létezne ez a rejtett feszültség kettejük között. Ez nem meglepő, hiszen ez csak a NAPÚT ismeretében válik rögtön érthetővé. Ehhez viszont a zodiákus rendszerben kell látnunk a drámát.

Mielőtt folytatnánk a szereplők bolygó tulajdonságainak beazonosítását, fontos egy csillagászati, asztrológiai tény megemlíteni. A 365 napos, kisévi rendszerben a fényben leggazdagabb időszak a RÁK időszaka. Tőle pont 6 hónapi távolságra (a zodiákus körábrán vele szemben) van a fénytelenség ideje, a BAK időszak. Ez a december-január időszak, az év legsötétebb hónapja, mely mind a léleknek, mind a természetnek egy nehéz időszak. Ez a karácsonyt megelőző éjszakák sajátossága. Jézus születésével jelképesen a fény is újjászületik, december 24-től kezdve érezhetően elindul a nappali fény hosszabbodása. A természet egyetlen lehetősége a túlélésre, hogy ebben a fényhiányos BAK időszakban a fénytelenség idejéből csoportosít át energiát. A Baknak el kell vennie ezt a többlet energiát, amit a Rákknak oda is kell adnia. Ez az egyetlen esélye a természetnek a feltámadásra. Ha mindez nem történik meg, akkor nincs esélye a természetnek az új életre. Ezért kell elvennie a Baknak a Rák időszakból energiát (akár életet is) és a Rákknak ezért is kell önzetlenül átadnia mindezt a Baknak (még ha önmagát is kell feláldoznia).

A Bak jegyben Szaturnusz karakterű Kreón van otthon, míg a vele szemben lévő, fénnel teli Rák jegyben viszont a Hold karakterű Iszméné található otthon 3. Ez határozza meg Kreón és Iszméné kapcsolatát. Ezért kell a BAK tulajdonságú Kreónnak megöletnie a RÁK tulajdonságú Iszménét, hogy a többletenergiájából táplálkozhasson. És Iszménének ezt kell kérdés nélkül feláldoznia önmagát az ellenségének.

"KREÓN

*Hugával együtt, mert én ezt is vádolom, A temetés tervéről biztosan tudott.
(Iszménéhez) Szólj hát, ki mint kígyó csúsztál házamba be,*

S titkon szívta vérem, s nem vettem észre sem,

Hogy trónom két megrontóját táplálom én, Szólj hát, a temetésen részt vettél te is...?

De nemcsak Kreón támadja Iszménét. Antigoné is vádolja a testvérét, mely vád megint csak a Napút szerkesztési elv ismeretében érthető meg:

"Kérdezd Kreónt, adtál szavára eddig is" 4

Hogy lehet ez? Kreón nem is titkolva gyűlöli Iszménét, mégis Iszméné ad Kreón szavára. De miért? Mivel mindketten 28-as rendszerben léteznek. Míg a Hold 28 nap alatt ér körbe az égi pályáján, addig a Szaturnusznál ez 28 évet vesz igénybe. Hasonlóak, hiszen mindkettő a 28-as rendszerben létezik, valamint mindkettő az emberi szemmel szabadon látható univerzum határára: a Hold a belső, Szaturnusz a külső határa.

Jupiter: A THÉBAI VÉNEK KARA és a KARVEZETŐ. A szerepe a dráma elején inkább csak amolyan ismételtető, igazi karakterét csak Kreón távollétében mutatja meg. A dráma végére viszont már ő irányít. A dráma leghíresebb monológja, a legtöbbet idézett sor is hozzájuk kapcsolódik:

"Sok van, mi csodálatos, De az embernél nincs semmi csodálatosabb..."

TEIRESZIÁSZ, a vak jós szintén **Jupiter** tulajdonságú szereplő.

„Te vén ember, te, mint a célt a céllövők..."

"Te ingerelsz fel, és én mint jó céllövő Szíved felé irányítok nyilat, s tudom,

Bizton talál, s te elfutnál, de nincs hová."

Kétszer is hangsúlyozásra kerül a "céllövő" hasonlat, ami a Nyilas jegyre utal, ahol a Jupiter van otthon.

3 Pap Gábor: Asztrálmítoszi keretek

4 Szophoklész: Antigoné Trencsényi-Waldapfel Imre magyar nyelvű fordítása

Nap: HAIMÓN beazonosítása már bonyolultabb feladat, de a megkezdett NAPÚT elemzés segít ebben. Haimón kétszer jelenik meg a műben. A (feltételezett) Kos és az Oroszlán időszakban, ahol a Nap vagy otthon, vagy erőben van. A Kosban, ahol a Nap erőben van, Haimón szembeszegül az apjával, majd a Nap otthonát jelentő Oroszlán jegyben már követi Antigonét a halálba.

Már csak EURÜDIKÉ beazonosítása maradt vissza. Első pillanatra a Hold szerepkörre gondolhatnánk, de az évköri eseményekben betöltött helye a SZŰZ-HALAK tengelyhez kapcsolja. Halakban a **Vénusz** van erőben, és a rövid szerepéhez illik is a vénuszi karakter. (Lásd: a táblázat Bolygók oszlopát5)

Dekánátusok	Ny-i Zodiákusok	Bolygók	K-i Zodiákusok	Hold-Házak	Mérleg	MÉRLEG	Vénusz o	SÁRKÁNY	Szarvaskígyó Gilisza (Kolbász)
Kos	KOS	Mars otthon	KUTYA	Kutya	Vízöntő		Szaturmusz e		
Oroszlán		Nap erőben		Farkas	Irek				
Nyilas				Griffmadár	Skorpió	SKORPIÓ	Mars o.	KÍGYÓ	Kígyó
Bika	BIKA	Vénusz o.	DISZNÓ	Disznó	Halak		- e.		Szarvas
Szűz		Hold e.		Galamb	Rák		(Szaturmusz r. e.)		
Bak					Nyilas	NYILAS	Jupiter o.	LÓ	Ló
Irek	IKREK	Merkúr o.	PATKÁNY	Patkány (Egér)					Dámvad (Óz)
Mérleg		Sárkányfej e.	(EGÉR)	Bagoly	Kos		Sárkányfark e.		
Vízöntő		(Vénusz rejtett e.)			Oroszlán		(Merkúr r. e.)		
Rák	RÁK	Hold o.	BIVALY	Bivaly (Ókör)	Bak	BAK	Szaturmusz o.	KECSKE	Kecske (Juh)
Skorpió		Jupiter e.	(ÓKÖR)	Gólya	Bika		Mars e.	(JUH)	Sakál (Szakáll) Csecsemő
Halak				Párduc	Szűz				
Oroszlán	OROSZLÁN	Nap o.	TIGRIS	Tigris (Oroszlán)	Vízöntő	VÍZÖNTŐ	Szaturmusz o.	MAJOM	Majom (Ifjú)
Nyilas		- e.	(OROSZLÁN)	Róka	Irek		- e.	(IFJÚ)	Holló
Kos		(Mars rejtett e.)			Mérleg		(Jupiter r. e.)		
Szűz	SZŰZ	Merkúr o.	MACSKA	Macska (Nyúl)	Halak	HALAK	Jupiter o.	KAKAS	Kakas (Madar)
Bak		Merkúr e.	(NYÚL)	Medve	Rák		Vénusz e.	(MADÁR)	Páva
Bika				Sárkány	Skorpió				

Antigoné cselekménye a Napúton

A dráma Napút szerkezete tengely elvet követ, melynek mozgására az alábbiak jellemzők:

- Minden egyes színpadi beállítás igazodik egy-egy zodiákus tengelyhez. A színpadon éppen jelenlévő szereplők (bolygó karakterek) ennek megfelelően cselekednek. Csak annak a bolygó tulajdonságnak van lehetősége a pillanatnyi színpadi szereplésre, ki az éppen aktuális zodiákus jegyben otthon vagy erőben van. Ennek jelentését Pap Gábor művészettörténész az alábbi módon határozza meg: „*az "otthon" levő bolygó-minőség mindig általános jellegzetességeket határoz meg egy-egy mesei-balladai helyszínen, míg ugyanott az "erőben" levő bolygó effektíve is cselekményt indít, illetve már futó cselekményt drasztikusan módosít.*”⁶

Ezek a tengelyek a kisévi (365 napos) rendszernek megfelelő irányban forognak körbe, azaz Halak jegyet a Kos követi, majd a Bika...

⁵ Pap Gábor: [Asztrálmítoszi keretek](#)

⁶ Pap Gábor: [Asztrálmítoszi keretek](#)

1.-a Antigoné és Izméné

SZŰZ-HALAK tengely

Két SZŰZ beszélget a hírről, Kreón parancsáról, valamint a testvérgyilkosságról. (Ekkor még a házasság feltétele volt a lányok szüzessége!) Ez rögtön a SZŰZ-HALAK asztrológiában ismert "haláltengelyre" utal. A Káin és Ábel, vagy éppen Romulusz és Rémusz féle testvérgyilkosságok a Halak állatövi jegyhez kötődnek, ahol nincs elég energia mindkét testvér túléléséhez, így egymást pusztítják el a "túlélés" érdekében. (A Szűz lányok bátyjai is pont ilyen Halak típusú testvérgyilkosság áldozatai.) A Szűz jegyben a Merkúr bolygó (aki a hírek hordozója) van otthon, és erőben is. Ezért is fontos már az indításkor a HÍR, Kreón utasítása.

A vénuszi tulajdonságokkal rendelkező Antigoné döntése indítja el az eseményeket, hiszen ő most (a Halak jegyben) erőben van. Most még megteheti, hiszen ekkor még nem a szaturnuszi-kreoni törvény a meghatározó és ekkor még (a Halak jegyben) a Jupiter van otthon.

„Se jó, se rossz hír nem jutott azóta, hogy Két testvér két testvérünket vesztettük el,

Kik egy napon s egymás kezétől estek el...”

„A tiltó szót szívükre, mert ki megszegi, Nyilvánosan fogják azt megkövezni majd.”

1.-b A kar bevonul

A Trencsényi-Waldapfel Imre fordításában eredetileg a Kar csak Antigoné távozását követően vonul be. Látszólag nincs fontos szerepe, hogy mikor is érkezik a színpadra a Kar: Antigoné távozása előtt, vagy éppen utána. De mégis hatalmas ennek a súlya. Egy elcsúsztatott bevonulás pillanatok alatt fel tudja borítani a Napút rendező elvét. Elfogadva a NAPÚT elemzés logikáját, a jupiteri tulajdonságokkal felruházott Karnak már ekkor (Antigoné távozása előtt, az első színpadi beállítást követően) kell bevonulnia, hiszen ekkor még a Jupiter van otthon a Halak jegyben. A téves színpadi összevonás torzít a Napút szerkesztésén, mert a jupiteri tulajdonságú Karnak a KOS –MÉRLEG jegyekhez már semmi köze sincs.

A Kar korábbi bevonulását szintén alátámasztja, hogy ezáltal egy újabb, önálló színpadi mozgás jelenik meg a színpadon. Így a korábban feltételezett 24 színpadi beállítás számossága pillanatok alatt helyre is áll.

2.-a Izméné a palotába megy, Antigoné oldalt távozik.

MÉRLEG - KOS tengely

A Kos jegyben a Mars otthon, míg a Nap erőben található.

"Fénylő Hélios, ily szépen Hétkapujú Thébai felett Nem ragyogott soha még sugarad, Föltüntél valahára, s arany Napra nyitod szemedet..."

A tengely kapcsolat a Kos oldalával indít a Napra vonatkozó erőteljes utalással, de a Kos jegyben otthon lévő Mars is megjelenik ugyanígy:

"Fegyver rengeteg és Lófark leng a sok sisakon. Meg-megállt palotánk felett - Gyilkos dárdasor áll körben Szegezve a város hét torkának -, Hogy vérünk habzsolja a csőre"

A tengely másik oldalán, a Mérleg jegyben a Vénusz van otthon, a Szaturnusz pedig erőben. Ennek megfelelően ideje is, hogy a szaturnuszi-Kreón már színre is lépjen, méghozzá jószágos királyként:

"Hanem itt jön már az új király, Kreón, Menoikeusz fia, Új isteni szándék tette királlyá."

2.-b Az utolsó sorok közben lép a színpadra Kreón, kíséretével

Most a tengely Mérleg oldala következik az ítélezéssel, az egyensúlyteremtéssel:

„Különbséget teszel hű és pártütő között, Különben is csak rajtad áll ítéletet”

„A várost újra talpra állni engedik

3. Az őr fellép SKORPIÓ-BIKA tengely

A Skorpióban a Mars van otthon, ezért is érkezik most a marsi tulajdonságú ŐR. Ekkor már a Szaturnusz csak rejtett erőben található, ezért nem tudja megbüntetni a szaturnuszi-Kreón az Őrt a hibájáért!

A Bikában a Vénusz otthon, a Hold erőben van, és ez a tengely másik oldalán meg is jelenik. A fül és a szem a mikrozodiákban a bika helye.

„A tettes bántja lelkedet, meg én füled”

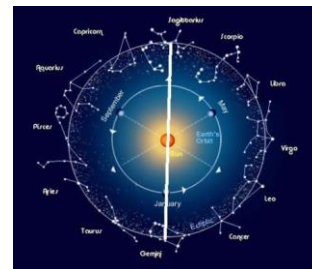

4.-a Kreón a palotába megy NYILAS-IKREK tengely

Nyilasban Jupiter van otthon, és a Merkúr rejtett erővel nyilvánul meg.

A szaturnuszi-Kreónnak ekkor gyorsan kell távoznia, mivel ekkor már nincs otthon. A Nyilas jegy már a Jupiter otthona, ahol az ingyen kegyelem végre érvényesülhet. (Ha a szaturnuszi Kreón továbbra is jelen volna, akkor nem lenne esély a jupiteri ingyen kegyelemre, hiszen Szaturnusszal csak a törvény érvényesül, nem a kegyelem).

„A legjobb volna megtalálni, csakhogy az Szerencse dolga, hogy meg tudjuk fogni őt. Biztos csak egy: nem láttok többet engem itt, Hiszen reményemen felül történt az is, Ha most innét az istenek kimentenek. ”

A dráma legismertebb (jupiteri) monológja is itt olvasható, hiszen a tengely Nyilas végén a Jupiter otthon van.

„Sok van, mi csodálatos, De az embernél nincs semmi csodálatosabb...”

4.-b Az őr oldalt távozik

A tengely másik oldalán az Ikrekben Merkúr van otthon, ennek megfelelően itt kell most utalni a merkúri tulajdonságra, a merkúri tudásra.

„Ha tud valamit valaki, Mesteri bölcset, újszerűt, Van, ki a jóra, van, ki gonoszra tör vele.”

5.-a Az őr jön Antigonét vezetve

BAK - RÁK tengely

Bakban a Szaturnusz (a törvény) van otthon, a Mars pedig erőben található. A marsi-Őrök fogják közre az elkövetőt.

„Csak nem szegted meg a törvényt, A királyi parancsot balgatagon, S ezek itt fogtak s idehoztak? ”

"Kilép a házból, s éppen jókor van újra itt. "

Kreón megint jókor érkezik, mivel ez most az ő másik (a Bak jegyű) otthona.

5.-b Kreón kilép a palotából. Néhány szolga kíséri

A Bakkal szembeni Rákban a Hold van otthon, és a Jupiter erőben található.

"Mi az? Mi fordulat kívánja jöttömet?"

A RÁK jegyre a fordulat a jellemző, ezért is Rák a jelképe e csillagképnek. Az a rák, mely visszafelé ugyanúgy szalad, mint előre. A napi fény mennyiség is a Rák jegy elején éri el a maximumát és onnantól kezdve már rövidülnek a nappalok. (Pont a fény-sötétség egymáshoz való kapcsolata adja az állatövi rendszer és ezzel együtt a Napút járás egyik alapértelmét is)

6.-a Az őr távozik.

VÍZÖNTŐ - OROSZLÁN tengely

A vízöntőségre utalás főleg a Kreón (Szaturnusz) szájából hangzik el, hisz még mindig otthon van, ahol a Jupiter csak rejtve van erőben.

"Még megtudod, kiben kemény az indulat, Legkönnyebben bukik, s a vas, habár erős, S imént kohó tűzében izzott, láthatod, Ridegségében legkönnyebben eltörik. A zablá is kicsiny, s tudom, megfékezi Szilaj lovak vadságát."

És megjelenik itt a VÍZÖNTŐ paradoxon egyik része, mely szerint a Vízöntő ráömlik a mellette álló BAK és HALAK jegyekre. Azaz a Bak és Vízöntő, valamint a Halak, Vízöntő jegyek egymásba mosódnak. A *"Gyűlölni nem születtem én, szeretni csak"*, a vénuszi tulajdonságokkal rendelkező Antigoné önvallomásának a Halak jegynél kéne szerepelnie, mégis a Vízöntő jegynél olvasható.

"Hugával együtt, mert én ezt is vádolom, A temetés tervéről biztosan tudott. Hívjátok őt is, ott benn láttam én imént, S feltűnt zavart és réveteg tekintete. A lélek gyakran, mint a tolvaj tetten ért Büntársa, sötét tervek árulója lesz."

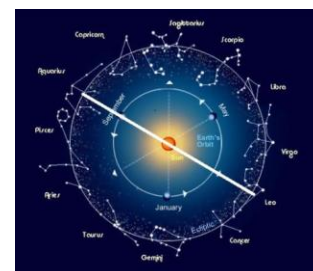
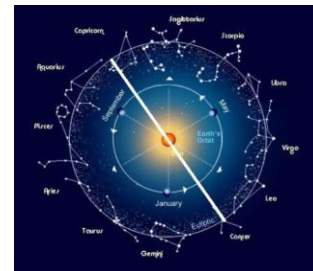
És ez az idézet sem illik ide, hiszen ez már a Bak jegyhez kapcsolódik, de mégis mindkettő itt, a Vízöntő jegyben olvasható. (Kreón és Iszméné kapcsolatáról már az elemzés legelején szó volt).

6.-b Iszméné kilép a palotából

"S könny gördül végig a kedves arcon"

Vízöntői kép a sírás. Kreón indokolatlanul durvábban beszél Iszménével, mint a tényleges "bűnelkövető" Antigonéval.

"KREÓN (Iszménéhez)

Szólj hát, ki mint kígyó csúsztál házamba be, S titkon szívtad vérem, s nem vettem észre sem, Hogy trónom két megrontóját táplálom én, Szólj hát, a temetésen részt vettél te is, Vagy hogy nem is tudtad, megesküszöl reá?...

ISZMÉNÉ Megtettem én is azt, mit ő: mindenben egy Szándék vezet, s a büntetést is vállalom.

ANTIGONÉ Csakhogy vállalni nincs jogod, mivel te nem Jöttél velem, s én nem közösködtem veled!

ISZMÉNÉ De most, hogy bajba jutsz, nem restellek veled Hajózni egy hajón a szenvedés felé.

ANTIGONÉ Kezed nem osztozott a tettben most se kérj Közös halált. Elég, ha meghalok magam.

ISZMÉNÉ De nélküled maradva élnem is mit ér?

ANTIGONÉ Kérdezd Kreónt, adtál szavára eddig is.

Érdekes mondatok! Iszméné miért vallja magát bűnösnek? Miért támadja annyira Kreón Iszménét? Ezek azok a mondatok, melyeket szinte egyik drámaelemzés sem szeret észrevenni, inkább átugorják, mintha ott sem lennének. Pedig a dráma igazi megértéséhez pont ezek a mondatok adják a kulcsot, viszont ezek a kulcsok csak a Napút szerkesztés ismeretében értelmezhetők.

Az idézet elejéről és legvégéről már szó volt, de mit jelent a *„De nélküled maradva élnem is mit ér?”*

Látszólag egy üres, színpadi hatást erősítő kérdés, de mégis annál jóval több. Iszméné Hold tulajdonságú, így érthető a kezdeti halovány karaktere, majd a gyors jellem változása a drámában. Ahogy a Hold is pár nap alatt jelentősen változtatja az alakját, úgy ő is a véleményét. Antigoné Vénusz karaktere is tisztázott már. Antigoné és Iszméné kapcsolata így VÉNUSZ-HOLD kapcsolat. A Hold havonkénti vissza szüzesítő hatásától sosem lehetne élet. Ehhez szükség van a vénuszi megtermékenyítő erőre is. Ettől lesz nő a nő! A kettő együttes ereje valami olyat eredményez, melyet minden világvallás ismert. Ennek az egyik legtisztább fokozata a szeplőtelen fogantatás. Akár az egyiptomi Ízisz-Ozirisz-Hórusz főisten történetének, vagy éppen a Szűz Mária kultusznak (Pap Gábor lényegre törő megfogalmazásában) ez az asztrológiai lényege. Ez az együttes Hold-Vénuszi tulajdonság ami egy magasabb dimenzióba emel minket és a dráma szereplőit is.

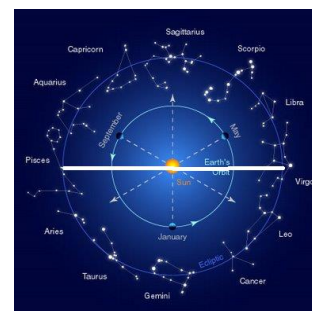
Ezért lesz ennek majd fontos szerepe a dráma végkifejletében.

7. A két leányt elvezetik HALAK - SZŰZ haláltengely

Haláltengely újra, immár másodszer. A két szűz elvezetése a halálba, ehhez szinte semmit sem kell hozzáfűzni.

A vízöntő-paradoxon megfigyelhető itt is, hiszen a Halak jegyre ráhullámszik a Vízöntő.

*„KAR Boldogok, kiket nem látogat meg életükben sorscsapás, Mert akiknek isten rázta meg palotáját, Nemzedékről nemzedékre kúszik házukban a romlás, **Mint hullám a tengeren**, Hogyha thrák szelek zavarják S felkavarják végigfutva rajta, a mélységeket, **Mély örvényből hömpölygetve Sós és szennyes áradást**, S zúg a szélcsapkodta, **hullámverte partok** sóhaja...”*

8. Jön Haimón

KOS-MÉRLEG tengely

A KOSban a Mars otthon, a Nap erőben található, míg a MÉRLEGben a Vénusz van otthon, és a Szaturnusz pedig erőben.

Haimon kezdeti vénuszi „jófiús” engedelmissége, a frigy hangsúlyozása a MÉRLEG jegyre utal. A hirtelen indulatos kitörése, apjával szembeszegülése viszont már marsi tulajdonság.

KREÓN Gonosz fiú, atyáddal perbe szállni mersz?

HAIMÓN Mert látnom kell, hogy jogtalanságot teszel. De már magam is áthágom a törvényt, Mikor ezt látom, mert nem tudom Feltartani többé könnyeimet, Látván, hogy a minden élő közös Nászága felé megy Antigoné.

9.-a Az utolsó sorok közben Antigonét elővezetik a palotából BIKA-SKORPIÓ tengely

BIKÁban a Vénusz otthon, a Hold erőben van.

„Átkozott nászága anyámnak, Melyben öniát ölelte”

Ez testiség a javából! Nem véletlen, hogy pont a BIKA és a SKORPIÓ jegyekben kerül megemlítésre, hisz ez az évkörben a testiség és az érzékiség burjánzásának ideje a Bika, továbbá az emberi mikrozodiákban a nemi szerveket a Skorpió jegyhez kötik.

9.-b Kreón visszajön

SKORPIÓ - Mars otthon, Szaturnusz rejtett erő.

Mit gondoltok, ha meg lehetne váltani Halált a jajgatással, véget érne-e?

Még mindig nem vittétek el? Beboltozott Sírbarlangjába téve, mint parancsolom, Hagyjátok ott magára, s haljon meg, ha kell ,...

Megbánják azok ezt, hiszem, Akik elhurcolni haboznak őt!”

Szaturnuszj-Kreón rejtett erőben van, ezért nem tud igazán parancsolni, hasonlóan, ahogy a 3. pontban is történt, amikor az Őrt nem tudta megbüntetni.

10. Antigonét a kardal közben elvezetik. Jön Teiresziasz, a vak jós; egy gyermek vezeti

IKREK-NYILAS tengely

A NYILAS jegyet az otthon lévő Jupiter és a merkúri rejtett erő jellemzi. Az IKREket viszont az otthon lévő Merkúr és a vénuszi rejtett erő.

A megszólított vén Céliövő, a jós nem más, mint maga a Nyilasban otthon lévő Jupiter. A jóslat maga a hír, az információ, azaz a merkúri jelenlét. Itt nem tud mást csinálni Szaturnusz, csak hallgatni a jóslatra, mivel nincs otthon, sem erőben ekkor.

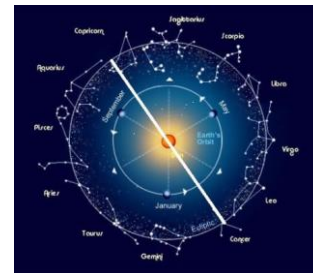
11.-a Teiresziaszt a gyermek elvezeti

RÁK-BAK tengely

A RÁKban a Hold otthon, a Jupiter erőben van, ezért tudja a jupiteri karvezető immár utasítani a Szaturnusz Kreónt.

KREÓN Mit kell hát tenni? Szólj, és én rád hallgatok.

KARVEZETŐ Eredj, s hamar bocsásd ki verméből a lányt. S temesd el illőn azt, ki már holtan hever. Ó, jaj, nekem, szívemnek ellenére van, De hát a végzet ellen nem harcolhatok.

11.-b Kreón szolgálival együtt távozik

Csak a jupiteri karnak van monológja, hiszen most a Jupiter van erőben. A monológ magyar fordítása tele van BAK jegyre utaló kifejezésekkel: szikla, barlang, város, iszonyú kórság, éjszaka, pásztor...

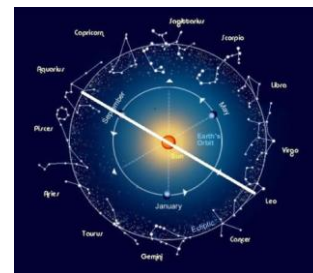
12. Hírnök jön

OROSZLÁN- VIZÖNTŐ tengely

OROSZLÁN a Nap otthona, ahol a Mars rejtett erőben van.

„Haimón halott. Önvére volt a gyilkosa. Atyját ítélve el, megölte önmagát.”

Haimon a dráma Nap karaktere, ekkor van otthon, ő adja a közeget, de az erőszakos Mars öl.

13. Eurüdiké cselédeivel kilép a palotából

SZŰZ-HALAK tengely

A HALAKban Jupiter otthon, Vénusz erőben van. A SZŰZben viszont Merkúr egyszerre otthon és erőben is.

Természetesen, mint a dráma legelején, a halálhírnök most is, ebben a haláltengelyben kell érkezni a Szűzhöz (Merkúr-hír, Halak-halál).

14. Az utolsó szavaknál Eurüdiké szolgálóival együtt hirtelen bemegy a palotába

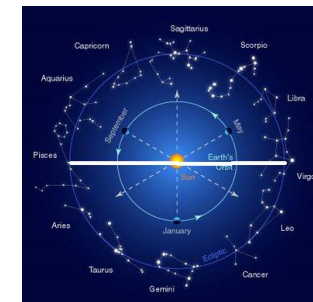
MÉRLEG-KOS tengely

A Mérlegben Vénusz (a szeretet) van otthon, míg Szaturnusz (a néma közege) erőben.

„Nézzünk utána hát, a fojtott indulat Nem rejt-e titkos szándékot szemünk elől?”

Való, amit mondasz, jerünk a házba be, A némaságnak is hatalmas súlya van.”

15. A hírnök bemegy a palotába; Kreón jön, Haimón holttestével

SKORPIÓ-BIKA tengely

SKORPIÓban a Mars van otthon, ezért is lehet újra gyilkosság, erőszak. Szaturnusz rejtett erő pozíciója miatt közvetlenül nem tud beavatkozni az eseményekbe, megakadályozni az újabb haláleseteket. Kreón tehetetlen, de mégis tanul belőle, mely hatással van a későbbi eseményekre.

Antigoné NAPÚT elemzésének többlet üzenete

A dráma Antigoné és Iszméné beszélgetésével indul a SZŰZ-HALAK HALÁLTENGELY lefedésével. A látszólagos fő kérdés: Eltemetni, vagy nem eltemetni a testvérbátyjukat. Végül 24 színpadi beállítást követően, a dráma a NYILAS-IKREK ÉLETTENGELYEN nyugszik meg.

Feltűnő e két tengely különlegessége, egymással való kapcsolata. Ha csak e két tengelyt vizsgáljuk, akkor ezek egymásra merőlegesek, és pont ellentétes jelképpel bírnak. Az egyik a Tejút tengelye, ahol milliárd és milliárd csillag ragyog és rajzol ki egy Élőfát az égbolton, míg a másik egy csillaghiányos sávként jelenik meg az égbolton, ahol a sötétség dominál és csak „elszórva” látható egy-egy csillag. E két tengely asztrológiai elnevezése is sokat elárul e tengelyek tulajdonságáról. A Tejút az „élettengely”, míg a Szűz-Halak tengely a „haláltengely”.

Minden műben az indításnak és a záró résznek kiemelten fontos szerepe van, így egy asztrálmítoszi rendszerben gondolkodó drámánál értelemszerű, hogy e tengelyeknek fokozott súlya van. Ennek ismeretében fel lehet tenni a kérdést: Miről is szól az Antigoné? Egyik válasz erre az asztrálmítoszi ismeretek alapján maga az élet és halál kérdése, nem csak az egyéni, hanem mint az emberiség megmaradásának kérdése is.

Az élet- és haláltengelyek további sajátossága az a párosság, mely egyfajta testvérpár viselkedési mintát is kifejez. A haláltengelyhez kapcsolódó (HALAK jegy által is megszemélyesítő) testvérpáros a Eteoklész és Polüneikész testvérpár, kik egymást gyilkolják le a hatalmi csatározásaikban. Ez megfelel az indogermán hagyomány Káin és Ábel testvérpár viselkedésének. A Tejút-élettengelyhez kapcsolódó (Az IKREK csillagkép két legfényesebb csillagával, Castor és Pollux testvércapcsolattal is szimbolizált) testvérpáros, aki lehet akár Hunor és Magor, vagy éppen Antigoné-Iszméné... Ami közös bennük, hogy nem egymást pusztítják el, hanem éppen egymásért áldozzák fel az életüket! Hatalmas különbség!

Az Antigoné elemzése kapcsán folyton tengelyekről volt szó, nem önálló jegyekről. Ez szokatlan, de mégis megállja a helyét. Ezt akár időkeréknek is felfoghatjuk, ahol ezek a tengelyek, a kerékküllők forognak körbe-körbe. (Pap Gábor Toldi Miklós a napúton előadásában Pap az Ilosfai és Arany János féle feldolgozások napút mozgását vizsgálja. Napút elemzésében az Arany János féle Toldi változat pontosan ugyanolyan tengelymozgást követi, mint az Antigoné. Mindkét mű a Halak-Szűz tengellyel indít és a kisévi menetrendben halad az égi pályán ugyanolyan tengelyforgással. Mégis a két mű napút tengelymozgásának legfontosabb különbsége, hogy míg Arany Toldija az Vízöntő-Oroszlán tengellyel zárul, addig Szophoklész Antigonéja a Nyilas-Ikrek tengellyel, ezzel teljesen más többletjelentéssel töltik fel az alaplívüket. Az már csak külön érdekesség, hogy Arany János Toldi trilógia sorainak és versszakjainak száma a NAP-HOLD-VÉNUSZ egyes speciális pályamozgás adataival vannak összhangban.)

Az Antigoné elemzés egyik meglepő hozadéka, a vízöntő paradoxon megjelenése. Bár a küllőmozgás nem precesszióban halad, mégis megjelenik a vízöntő paradoxon a 6. és a 7. küllőmozgásnál. És ami további gondolkodásra késztet, később, amikor újra lehetősége lenne a vízöntő paradoxon jelzésére, akkor már nem jelenik meg a drámában. Mi ennek az oka? Talán mert mégis van egyfajta súlyozó szerepe a tengely végén lévő zodiákus jegyeknek? Talán az számít, honnan lép a történet a tengelyre? 8 alkalommal van tengelyduplázódás.

Minden tengely legalább egy alkalommal, két tengely viszont kétszer is duplázódik: a Tejút "élettengely" a testvéri önfeláldozás zodiákus jegyével és a Bak-Rák fény minimum-maximum tengely, ahol Iszméné és Kreón kapcsolata érvényesül. E két tengelynek kiemelt szerepe van a drámában, és mindkettő tengely egyik vége az önfeláldozáshoz kapcsolódik: a Rák jegy – az önfeláldozással, az Ikrek jegy pedig a testvéri önfeláldozással van kapcsolatban.

Csillag (Vénusz)- Hold – Nap, Mezopotámiai lelet

Halálesetek a drámában – NAP, HOLD, VÉNUSZ tulajdonságok

A drámák szinte velejárója a tragédia, haláleset. Annyira természetes ez, hogy fel sem vetődik számunkra már a kérdés: Vajon a haláleseteknek van e többletüzene? Ez a kérdés fokozottan vonatkozik az Antigonéra. Antigoné, Iszméné, Haimón és Eurüdiké, négy haláleset, de mi az, ami összeköti őket? Ketten VÉNUSZ, egy NAP és egy HOLD tulajdonságot képviselnek. A sumér mitológiától kezdve, a kora keresztény asztrálmítoszi gondolkodásmódban, sőt egészen a mai magyar népművészetben, templomfestészetben ez a három "bolygó" különleges módon összekapcsolódott. Ahogy Pap Gábor is többször hangsúlyozta az előadásaiban, a Szűzanyaság csak e kettős, a szüzesítő -HOLD és a VÉNUSZ anyaság együtteséből valósulhat meg. Ez az egyik alappillére a kereszténységnek is, a Szűz Mária tiszteletének is.

De mi a helyzet a Nappal? Ahhoz, hogy a NAP fényéből megváltó legyen, szintén a vénuszi szeretetre van szükség. Az ortodox, hagyománykövető ikon ábrázolásain Jézus és a szentek többségének kéztartása egyszerűen leírható: a Nap karakterű gyűrűsujjnak és a vénuszi tulajdonságú hüvelykujjnak kell mindig összeérnie! Az Antigoné dráma mintha előkészítené ezzel az útját a későbbi megváltónak? Vagy csak látták előre az eljövendőt, amikor a jó testvéri Castor és Pollux viselkedésmódot felváltja majd a Káin és Ábel féle magatartás mint a testvérgyilkossággal?

Nap, Hold, Szél (Csillag - Vénusz) – festett mennyezetkazetta, Református templom, Csengersima

Antigoné nyitva hagyott kérdései valamint Antigoné összevetése az Oidipus királydrámával

Az Antigoné Napút szerkezetét elég alaposan áttekintettük. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy mesterművel állunk szemben. Azt gondolhatnánk, hogy aki egyszer már ilyen mesterien szerkesztett Napút drámát, majd ha még egyszer hozzányúl e család-drámához, akkor szintén törekedni fog hasonló szerkezeti megoldásra. De ebben csalódás ér minket. Ennek nyoma sincs az Oidipus királydrámában! (Abban az Oidipus történetben, kinek a leánya éppen Antigoné). Néhány mondat, jelenet nagyon emlékeztet az Antigonében szereplőkre, de a dráma háttérében már nem fedezhető fel a Napút jelleg. A szereplőket még többékevésbé hozzá lehet társítani a bolygó tulajdonságokhoz, de a cselekményszál már semmilyen formában nem akarja követi a Napút mozgást. Hogy lehetséges ez? Akaratlanul felvetődik több kérdés is: Mi változott húsz év alatt, hogy Szophoklész elfordult a drámaírás Napút szerkesztési elvétől? Miért hagyott volna fel a Napút szerkesztéssel, miközben alap konfliktusokat, karaktereket és teljes mondatokat emel át kísértetiesen az Antigonéból? Hiszen Iszméné és Kreón konfliktusa jelenik meg újra Oidipus és Kreón viszonylatában, kísértetiesen azonos mondatokkal.

Hogy lehet az, hogyha valaki már megtanult repülni, akkor mégis négykézláb kúszik a sárban? Ezek a kérdések szinte kikényszerítik a következő kérdéseket: Valóban ugyanaz a Szophoklész írta mindkét drámát? És tényleg az ókorban, nem inkább a középkorban? És ha eltérő Szophoklészek is írták a drámákat, akkor melyik az eredeti és melyik az ál-Szophoklész? Ennek továbbgondolásában érdemes faggatóra fogni a legismertebb görög eposzt, Homérosz Iliászát is.

DOBOS, Csanád: The Esoteric Meaning of Sophocles` Antigone

In this writing the author presents his ideas on the esoteric meaning of this ancient masterpiece.

~ ~ ~ ~ ~